

Ond i sulet

Ond i sulet

Naja Marie Aidt, 1993, 3,8 ns.

Først sov vi i køjeseng, kan du huske det? Du i den underste med dine lavendeløjne og den søvnige mund. Med din hud der var mørkere end min, og allerede dengang ru og tør over hele
5 kroppen, med dine lange smalle fødder der stak ud under dynen; du ville så gerne sove. Men jeg lå ilter og urolig i overkøjen og gav dig ikke et øjeblik fred. »SOVER DU« råbte jeg, lige når jeg på luften i vores værelse kunne fornemme at du var ved at slumre ind.

Jeg stak mit hoved ned til dig og stirrede så indædt på din nakke, at du mærkede det og var nødt til at svare. Og når du til sidst var blevet så hengivent træt, at mit storesøsterblik ikke kunne
10 trænge ind til dine tanker, så kravlede jeg med hjertet oppe i halsen ned i din fodende og ruskede dig, rev din dyne af og kildede dig under tærerne, midt på foden hvor det er værst, lige indtil du begyndte at græde.

Jeg ville ikke være alene, jeg kunne simpelthen ikke tåle det; mørket og alle vores dukker der sad og blev onde i sulet.

15 Du græd højt og jamrende som en kat, og jeg lod dig være for at undgå vores mors skridt på gangen, de hårde hæle mod gulvet, døren der irriteret blev smækket op.

Nogen gange lod jeg dig sove et par timer, mens jeg lå og bevægede mig ovenover, tændte sengelampen og læste Anders And blade, til mine arme begyndte at prikke og jeg blev helt sort indeni af skræk og rædsel og overtræthed. Forstår du, allerede dengang kunne jeg ikke overgive
20 mig. Jeg lod dig sove et par timer, og så var jeg der igen.

»Heleeeene, vågn op, jeg skal fortælle dig noget meget hemmeligt ...« Jeg piskede en stemning op, jeg pirrede dig, jeg prøvede at gøre min hemmelighed mere interessant end det, du lige lå og drømte. Men du var så udmattet. Jeg bønfuldt dig og truede dig og nev dig hårdt i fødderne. Jeg hviskede ind i dit lille øre, men du mumlede bare og trak hovedet til dig, rullede
25 dig sammen og vendte mig ryggen.

Så det endte altid med, at du fik mig til at græde. Jeg lå op ad din sovende ryg og hulkede i vilden sky, jeg lå og elskede dig med hud og hår og man kan godt sige at jeg nassede på din varme. Din ligefremme, enkle søvn. For du ved jo godt at jeg altid har kolde hænder selv, og det har jeg den dag i dag. Jeg lå og hadede dig af alle kræfter og gjorde din dyne og dit hår vådt med
30 tårer og savl.

Men op til mig selv kravlede jeg altid til sidst. Jeg ville alligevel ikke have at du skulle se mig så svagelig den næste morgen, at du skulle spørge mig hvorfor jeg lå i din seng.

Så fik jeg et værelse for mig selv oppe ovenpå. Det var da vi var større, jeg havde vel allerede gajoler over min let opspilede barnemave på det tidspunkt.

35 Det kom sig af at du havde klaget til vores mor. Du havde sladret og sagt, at jeg ikke ville lade dig sove. Du havde fortalt om det, og det findes der ingen tilgivelse for. Det vidste du godt, lillesøster, og derfor ventede du også så længe, til du ikke kunne udholde mere. Så blev jeg altså flyttet. Jeg var rasende og forlangte at der blev installeret et samtaleanlæg. Kan du huske? Selvfølgelig lancerede jeg ideen som alletiders:

40 »Så kan vi snakke sammen, du kan også kalde mig lige når du vil, uden at de voksne ved det. Så har vi en hemmelighed!«

Vores mors nye mand, der gerne ville gøre noget godt, fæstnede ledningen til væggen med små søm, hele vejen fra dit værelse og op til mit. Jeg kunne mærke gennem gulvet hvornår du var lige ved at falde hen, og jeg bippede hysterisk. Søvntrykkent svarede du mig, jeg pludrede
45 løs, panisk for hele tiden at finde på noget nyt at fortælle, noget der kunne holde dig vågen. Jeg lærte dig at røre ved dit eget køn på den måde. Gennem samtaleanlægget gav jeg dig instrukser. Og du blev helt stille i lang tid. Jeg kunne høre dig ånde gennem ledningen. Det var dog noget, Helene, at jeg lærte dig det, mens du stadig var så lille. Er du alligevel ikke glad for det? Men også samtaleanlægget blev for meget for dig. Godt nok gik der lang tid på grund af din
50 tålmodighed. Men til sidst fik du dem til at pille det ned igen, og vores mor ville tale med mig under fire øjne, hun sagde at jeg misbrugte din tillid, at jeg virkelig var for stor til den slags, og at hun var godt træt af at jeg var sådan en drillepind.

Jeg var ikke en drillepind, forstår du nok, jeg var bare så bange. Jeg ville bare trække dig med ud på havet, hvor jeg selv var havnet. Ud i bølgegang, trække dig med ned i det sorte vand,
55 hvor man ikke kan trække vejret, jeg ville ikke være alene dernede, du skulle med så vi i det mindste var to. Så jeg havde noget at klynge mig til, hævne mig på, holde om. Men du ville ikke med, lille Lene, du fandt dig ellers i meget, men den tavshed du havde, den måde du kiggede indad på med dine blå, blå øjne, den kunne jeg ikke tage fra dig. Lige meget hvor meget jeg skræmte dig, dansede og råbte foran dit ansigt. Så de pillede altså ledningen ned igen, vores
60 mors mand gjorde det, tålmodigt trak han søm for søm ud af væggen; det hele blev pakket sammen og kom op på loftet til julestadsen og kasserne med legetøj, som vi var vokset fra.

Jeg fik kassettebåndoptager på værelset, plakater med smilende popansigter på væggene og skibsbriks med kanvaspuder.

Jeg begyndte at male mig om øjnene og gå til fester og tage brusebad fem gange om dagen.
65 Jeg skrev dagbog og huskede altid at låse den omhyggeligt, så du ikke kunne stjæle den og skraldgrine sammen med dine små veninder. Imens voksede dine fødder utroligt og vores mor

måtte hele tiden købe nye sko til dig.

Men du spillede stadig rundbold i gaden om aftenen, jeg lurede på dig fra mit tagvindue. Dine tynde, stærke ben der kunne løbe lige så hurtigt som drengenes. Dit hår når du sprang efter
70 bolden.

Vores bedstemor sendte mig en uro mod søvnløshed, den skulle hænge over sengen, og man skulle bare ligge og kigge på den, så faldt man straks i søvn. Det stod der i brugsanvisningen.

»Sådan noget forbandet vrøvl!« sagde vores mor.

Men hun hængte den alligevel op. Jeg vil tro hun var træt af min krævende stemme, fra
75 toppen af huset og ned, hvor I alle sammen lå på jeres grønne ører og sov som små lam. Ikke at den virkede, uroen, jeg var spilvågen og grædefærdig. Jeg ville gerne sove i vores mors seng, det tilstår jeg, i lugten fra hendes hår og sengetøj, sødt og skarpt og velkendt, men jeg var selvfølgelig for stor. Og hendes mand og det de gjorde sammen. Føj, hvor ville jeg gerne ligge og sørge for at de holdt sig på måtten.

80 Så fandt jeg på det med stokken. En ganske almindelig kæp fra skoven; jeg brugte den til at banke i gulvet med. Kan du ikke huske det, at jeg også gav dig en kæp, så du kunne banke til mig, i loftet som du sagtens kunne nå fra overkøjen, hvor du nu sov. Jeg udviklede et helt sprog: hvis man bankede en gang, betød det *sover du?*, to gange: *Ja*, tre gange: *Nej*, fire gange: *kommer du ikke nok op til mig?* I starten var du ivrig nok. Vi bankede løs, og jeg smilede for mig selv i
85 mørket. Hun er vågen, tænkte jeg lykkeligt, hun ligger dernede med sin lysebrune hud og de store glugger helt åbne, hun er vågen og hun lytter til mig.

Men du blev hurtigt træt af legen og ignorerede min banken. Jeg svarede ved at hamre løs uafbrudt i en hel time, hidsig og forsmået, indtil jeg hørte din dør åbne sig, dine søde fodtrin på vej ind til vores mor, din hulken, frysende hud under natkjolen. Og vores mor kom op som et
90 tordenvejr i badekåbe, rasende og dirrende. Og hvorfor jeg var sådan en natteravn og en hystade og du driver os alle sammen til vanvid med det pjat.

Hun kunne jo ikke vide. Jeg var alt for god til at lyve.

Sådan forrådte du mig. Sådan blev du den, der forrådte mig. Alt for ung til at vide, hvad du gjorde; der findes så mange tilfældigheder.

95 Du fandt på dine egne lege, du fik din egen dagbog og gad ikke engang lede efter min længere. Det blå i dine øjne voksede ud og lagde sig om dig, beskyttede dig i en form for slør. Du havde dit eget derinde i alt det blå, og jeg kunne ikke mere nå igennem.

Var det din hævn, Helene, eller bliver det sådan med tiden?

Jeg husker at jeg en aften, kort efter, sad på min skibsbriks og lakerede mine kolde
100 fingernegle, selvom de var noget så nedbidte. Jeg havde låst døren så ingen, og heller ikke du, kunne komme ind. Jeg husker at jeg tænkte, ophøjet og besværgende: Husk dette for evigt! Der findes kun én i hele verden du kan stole på fra nu af. Og det er dig selv, min fine ven.

Siden da bredte kulden sig til resten af kroppen, og sådan er det stadig.

Forstår du, al den is under huden gør, at varme ting smelter inden de når ind til knoglerne
105 og indvoldene. Kærtegn, for eksempel, hænder og lyttende ører. Du ved jo bedst af alle, at jeg
ikke tåler at være alene. Men sådan er det altså blevet. Sådan er det blevet. For det man én gang
besværges, Helene, det kan man ikke svømme fra igen. Det bliver til et bundløst hav i maven,
sort og uden nåde, og man kan vel drive sådan rundt til evig tid. For jeg vil ikke mere bede dig
om at trække mig op. Jeg vil ikke bede nogen. Jeg kan stadig ikke overgive mig, og du ved; jeg
110 har altid været så forbandet, forbandet stædig.

Fra *Vandmærket*, Gyldendal 1993